

MEDIJI O ZDRAVSTVU

petak, 9.jul 2021.godine

BLIC:

DA LI ĆEMO MEŠATI VAKCINE U TREĆOJ DOZI?
Odluka zavisi od svetskih istraživanja, a Britanci su već uradili jedno i evo šta je pokazalo

BLIC:

KON ZABRINUT Delta soj je ovde, vidim propast

RTS: Dom zdravlja u Zrenjaninu dobio solarne panele

RTS: Veći rast broja zaraženih izvestan, neophodno ubzanje vakcinacije

N1: Udruženje pedjatara preporučilo vakcinaciju dece starije od 12 godina

DANAS: Mladi u Srbiji neće vakcinu – neodlučni ili sebični?

NOVOSTI: POGLEDAJTE IZRAEL I SHVATITE KOLIKO RASTE BROJ ZARAŽENIH: Doktor Kon zabrinut, ima lošu prognozu - Već sledeće nedelje broj će da se penje

The screenshot shows a web browser displaying a news article on the Blic website. The article title is "DA LI ĆEMO MEŠATI VAKCINE U TREĆOJ DOZI? Odluka zavisi od svetskih istraživanja, a Britanci su već uradili jedno i evo šta je pokazalo". The author is Željka Jevtić, and the article was published on 09.07.2021 at 06:22. The main image shows a healthcare worker in a white shirt and blue mask, wearing gloves and holding a syringe. To the right of the main image is a smaller image of a couple sitting on a boat at sunset, with text "Popust do 35% ROVINJ, VRŠAR, DUBROVNIK HRVATSKA". The browser's address bar shows the URL "blic.rs/vesti/drustvo/da-li-cemo-mesati-vaccine-u-trecoj-dozi-odluka-zavisi-od-svetskih-istrazivanja-a/f5n0c3f". The Windows taskbar at the bottom shows the time as 10:28 AM on 7/9/2021.

DA LI ĆEMO MEŠATI VAKCINE U TREĆOJ DOZI? Odluka zavisi od svetskih istraživanja, a Britanci su već uradili jedno i evo šta je pokazalo

Brojke obolelih od Kovida u dobrom delu država i onim evropskim, kreću se i dalje na hiljade. Mi imamo poprilično mirno leto, trenutno smo opušteni, brojke su male, kombinujemo letovanje, gotovo niko ne nosi masku. Sojevi koji se pojavljuju mahom su deo vesti koju pročitamo manje ili više pažljivo.

Zvuči zloslutno, ali Kovid nije nestao. Novi udar dolazi na jesen. Svetski instituti i laboratorije intezivno rade na iznalaženju najboljeg imunog odgovora na korona virus i trenutno su istraživanja usmerena na kombinovanje vakcina i otkrivanju najbolje mešavine postojećih vakcina.

U Srbiji se razmatra primena treće doze, odluke još nema, a kako saznajemo, jasan stav i preporuka mogu se očekivati najkasnije do oktobra.

- Definitivno se razmatra, gotovo je izvesna treća doza, ali za sada se prati šta se od vakcina može kombinovati. Trenutno niko ne može da kaže 'da primaćemo treću dozu i ona može biti kombinacija ovih proizvođača'. Prate se svetske studije i šta se može kombinovati - kaže izvor "Blica".

Domaća nacionalna zdravstvena tela za sada nemaju mnogo izbora, posebno jer je kod nas najviše vakcinisanih građana primilo Sinofarm, a konkretnog istraživanja još nema. Bahrein je jedini kombinovao Sinofarm koji su njegovi građani primili u dve doze i dao treću Fajzer. Međutim, mora se priznati ovo je urađeno bez istraživanja, praktično na divlje. Izvor Blica kaže da je u Nemačkoj bilo poprilično cepljenja Sputnjikom i da se očekuje da će tamošnji stručnjaci uskoro izaći sa istraživanjem kombinacije ruske vakcine sa nekim drugim proizvođačem pretpostavlja se Fajzerom.

"Blic" prenosi istraživanje koje je završeno pre desetak dana i na kome je radio poveći tim eminentnih oksfordskih stručnjaka. Britanci su istražili kombinaciju Astra zeneke i Fajzera u okviru studije Com-Cov. Obuhvaćeno je 850 dobrovoljaca starih 50 i više godina, Kombinacija je davana starijim od 50 godina za koje se i smatra da slabije ili sporije stvaraju imunitet na korona virus.

Ovim istraživanjem nisu samo kombinovane vakcine i koja je primljena kao prva, a koja je druga već i tajming cepljenja. Istraženo mešanje vakcina praktično daje odgovore i za treću vakcinu koja nije isti proizvođač.

Rađene su četiri varijante - samo astra, samo fajzer, prva astra pa fajzer i obrnuto. Vakcine su davane na četiri nedelje, a ne na 12 kao što je primarno slučaj sa Astra Zenekom.

Kako bi se bolje razumeli rezultati studije potrebno je znati da imunski odgovor ima dva kraka - jedan je ćelijski odgovor ili T limfocitni, drugi je takozvani humoralni imuni odgovor za koji je specifično stvaranje antitela koja stvaraju B limfociti. Antitela su ono što najčešće proveravamo, ali bitniji je onaj drugi, T ćelijski odgovor.

Istraživanje je pokazalo da kada je reč o klasičnom odgovoru (antitela) najbolja kombinacija od proučavanih je Fajzer - Fajzer. Međutim, za T limfocitni pokazalo se da je kombinacija delotvornija i to prvo Astra pa Fajzer.

Profesor medicinskog fakulteta u Kragujevcu Dejan Baskić a koji je sa timom kragujevačkog Doma zdravlja uradio prvo istraživanje u Srbiji o delotvornosti vakcina prateći oko 30.000 vakcinisanih, u aprilu je rekao da ne treba isključiti mešanje vakcina zarad što boljeg imunog odgovora. Tada je bilo komešanja domaće struke.

Baskić za Blic kaže da upravo ozbiljno istraživanje poput Oksfordskog potvrđuje da je kombinacija vakcina delotvornija i da je dokaz T limfocitni odgovor. Kako dodaje britanski stručnjaci su ovim istraživanjem doneli još jedan odgovor - da mešanje nije štetno.

Kada je reč o trećoj dozi, sudeći po urađenoj studiji, ukoliko je neko primio dve doze fajzera u januaru on može kao treću da primi Astra zeneku.

- Istraživanja su bitna i zbog organizacije vakcinacije, povećava fleksibilnost. Ukoliko bude potrebna treća doza to praktično znači, nema Fajzera uzima se Astra - kaže profesor Baskić.

Kada je reč o oksfordskoj studiji završena je varijanta mešanja vakcina na četiri nedelje, a ovih dana završava grupa ispitanika kojoj je data različita vakcina 12 nedelja. Britanci po svemu sudeći planiraju da testiraju mešanje i drugih vakcina, ali će se držati američkih proizvođača.

Na kraju ostaje i pitanje da li treću dozu da rimaju svi ili samo ugrožene kategorije i koje. Neke zemlje već koriste mešane doze. Španija i Nemačka nude vakcinu Fajzer ili Modernu kao drugu dozu mlađim ljudima koji su već primili prvu dozu vakcine Astra Zeneka, usled zabrinutosti zbog retkih, ali ozbiljnih krvnih ugrušaka, a ne zbog efikasnosti.

Treća doza i vakcinacija svake godine

Farmaceutska kompanija Fajzer kliničko ispitivanje treće doze vakcine počela u februaru 2021. godine. Izvršni direktor kompanije Fajzer Albert Burla rekao je da će građanima najverovatnije biti potrebna treća doza šest do 12 meseci nakon primljene druge doze, kao i dovakcinacija svake godine zbog pojave novih varijanti korona virusa.

- Najverovatnije će trebati i treća doza, negde između šest i 12 meseci i zatim će biti docepljivanja svake godine, ali sve to treba potvrditi - rekao je Albert Burla.

Kineska farmaceutska kompanija Sinofarm saopštila je tokom marta da su "preliminarni rezultati pokazali da dodatna revakcinacija može da poveća broj antitela i da istovremeno poboljša sposobnost vakcine da se odbrani od mutacija virusa".

U Abu Dabiju, glavnom gradu Ujedinjenih Arapskih Emirata, treća doza je moguća tri meseca nakon primljene druge doze Sinofarm, saopštio je predstavnik organizacije Mubadala Health koja je deo državnog zdravstvenog fonda. On je naglasio da je izbor vakcine za treću dozu, Fajzer ili Sinofarm, slobodna odluka primaoca, a zdravstveni radnici nisu dali preporuke u vezi sa tim.

Šta kaže ministar Lončar

Ministar zdravlja Zlatibor Lončar rekao je da se u zemljama sa visokom stopom vakcinacije razmatraju dva moguća modela za primanje treće doze.

- U odnosu na to šta ispitivanja pokažu, treća doza vakcine će se primiti od devet do 12 meseci posle druge doze, ili će se posle godinu dana ponovo primiti dve doze - rekao je Lončar.

KON ZABRINUT Delta soj je ovde, vidim propast

Pogoršanje epidemiološke situacije je evidentno i to će se videti i kroz broj novozaraženih, koji bi sledeće nedelje mogao da se kreće između 100 i 150, dok je prosek poslednjih sedam dana bio 93, izjavio je večeras epidemiolog Predrag Kon.

On je gostujući na RTS-u istakao da je nemoguće očekivati da ne dođe do zaražavanja, ako se na festivalima okuplja veliki broj ljudi.

Istakao je da je pritisak za otvaranje festivala "bio sve intenzivniji" i da kada već zaražavanja na njemu mora da bude, treba kontrolisati i gledati da ono bude što manje.

Kao potencijalno problematične situacije, Kon je naveo i masovne žurke.

Istakao je da bi vakcinacija trebalo da bude bolja i da mora nešto krajnje ozbiljno da se uradi da se ona pokrene.

Govoreći o velikom broju turista iz Indije u Beogradu, Kon je naveo da kada je reč o putnicima koji dolaze iz zemalja gde je intenzivan prenos delta soja virusa, oni moraju da imaju pi-si-ar ne stariji od 48 sati i da potpišu izjavu da prihvataju sedmodnevni karantin.

Posle toga, treba da budu testirani, a ukoliko neko bude pozitivan, mora se, kako je rekao, podvrgnuti svim merama.

"Osiguranje i oni sami, snose te troškove", kazao je Kon.

Odgovarajući na pitanje šta ako neko od ovih turista nije poštovao karantin, Kon je rekao da je u protokolu navedeno da sam hotel treba da nazove MUP i inspekciju ukoliko primeti da se karantin ne poštuje.

Prema njegovim rečima, svako treba da radi svoj posao, Ministarstvo za saobraćaj, Ministarstvo zdravlja, MUP, Ministarstvo turizma.

"Mi na Kriznom štabu o tome nismo raspravljali, ali smo zatražili pooštavanje mera i ovo je reakcija institucija", izjavio je Kon.

Za "mini-Šengen zonu", napominje, nema nikakvog ograničenja.

"Pošto i ja lično znam da nema ozbiljne kontrole, treba podsetiti da se mora raditi. Govorim o glavnom državnom prelazu gde može doći import – to je aerodrom, prvenstveno Beograd, i tu treba zaoštriti. Mi za strane državljane ne možemo izdati nalog Sanitarne inspekcije koji važi za njih, zato oni potpisuju tu izjavu", naveo je Kon za RTS.

Mi imamo iskustva, ali dodaje da smo "ozbiljno neposlušni", i da moramo da shvatimo da je pogoršanje situacije evidentno i to će se videti.

Brzina zaražavanja u Izraelu, koji je maksimalno imunizovana zemlja, bila je desetostruka za manje od tri nedelje, napominje Kon.

"Izrael danas ili juče – 526. Hoću da kažem koliko brzo to raste. Ista je stvar tamo, tamo je opuštanje uzelo maha. Vakcinisanih tamo je 67 posto, a kod nas, po statističkim podacima, ako raunate onaj broj koji ljudi koji je u zemlji, 45 odsto i tu smo zabagovali, potpuno se zakočili", kaže dr Kon.

Imamo mnogo onih koji su protiv mera i, s druge strane, kao da je sramota podsećati na maske.

"Treba da prihvatimo da to postoji. Jedina stvar je opominjanje", ističe Kon.

Propisana kazna je 5.000 dinara, s tim što, ističe, imate situaciju takva kakva jeste i da je to "rešeno", ali niko ne kažnjava.

Očekuje da će se sastati Krizni štab, ali da se ono što je na snazi ne poštuje.

"Potrebne su ozbiljne konsultacije oko raznih stvari u ovom periodu uzleta virusa. Ne možemo da kažemo da je situacija loša. Imamo vakcinisanost kakva jeste, očigledno da ne ide, nešto krajnje ozbiljno mora da se uradi, da se pokrene, imamo situaciju da je delta ovde i ja jasno vidim porast.

Mora se raditi na tome da se mere poštuju, mora da se radi. Trebalo bi izabrani lekari da nameće pitanje vakcinisanosti onima koji nisu vakcinisani, da ih upozorava", kazao je Kon.

Navodi da je još mirna situacija, ali da "vrag odnese šalu" kad dođu brojevi kao u Izraelu

The screenshot shows a web browser displaying a news article on the RTS website. The browser's address bar shows the URL: rts.rs/page/stories/sr/story/125/drustvo/4435163/zrenjanin-solarni-paneli.html. The website's navigation bar includes categories like VESTI, OKO, MAGAZIN, TV, SPORT, MOJA ŠKOLA, EURO 2020, RADIO, EMISIJE, RTS, and Ostalo. The main content area features a video player for 'NOVA EMISIJA ŽIKIĆE SIMIĆA' with a title 'LETO U GRADU' and a subtitle 'ПОНЕДЕЉАК-ЧЕТВРТАК, 12.05-12.55'. Below the video player, the article title is 'Dom zdravlja u Zrenjaninu dobio solarne panele'. The article text states that a solar power plant is being installed at the Dečijeg dispanzeru Doma zdravlja u Zrenjaninu, which will power electrical equipment. It mentions that 146 solar panels with a total capacity of 50 kilowatts have been installed. The author is MILE NOVAKOVIĆ. The article is dated 08. JUL 2021, 08:18. The right sidebar contains a weather forecast for Beograd (31°C) and a list of recent news items, including a car accident and a window activation notice.

Dom zdravlja u Zrenjaninu dobio solarne panele

U Dečijem dispanzeru Doma zdravlja u Zrenjaninu puštena je u rad solarna elektrana koja će napajati strujom sve električne uređaje bitne za funkcionisanje ove zdravstvene ustanove. Postavljanje solarnih kolektora i opreme pomogla je Ruska humanitarna misija.

Krov Dečijeg dispanzera u Zrenjaninu sada krasi 146 solarnih panela ukupne instalisane snage od 50 kilovata. Proizvedena električna energija će se moći koristiti direktno ili odloženo.

"Višak električne energije se akumulira u litijumske baterije da bi kasnije u noćnim satima mogla ta energija da se prenosi ka potrošačima", navodi Nikola Šakan iz "Telefon inženjeringa".

Dečiji dispanzer je peti objekat u gradu gde se solarni paneli koriste za proizvodnju tople vode ili električnu energiju.

"Nama to omogućava jednu energetsku bezbednost u jednom delu Doma zdravlja, Dečijeg dispanzera, u slučaju bilo kakvih nepredviđenih okolnosti u mreži", ukazuje Zdravko Ždrale, direktor Doma zdravlja Zrenjanin.

Ovaj projekat, koji je donirala Ruska humanitarna misija, moći će da uspešno radi od 40 do 50 godina, a praćenje količine proizvedene električne energije je moguće preko aplikacije na mobilnom telefonu.

"Znamo koliko je važno da zdravstveni centri budu sigurni kada je u pitanju snabdevanje električnom energijom, zato smo odmah odlučili da ovde realizujemo donaciju. Ukupna vrednost investicije je 90.000 evra", napominje Sergej Ševčuk, generalni direktor Ruske humanitarne misije.

Ovo je samo jedan od projekata za unapređenje energetske efikasnosti koje sprovodi Grad Zrenjanin.

"Podsetiću da smo u toku ove godine izdvojili deset miliona dinara vezano za projekte energetske sanacije. To je iz budžeta grada, a od strane republike je izdvojeno dodatnih 7,4 miliona dinara", navodi Simo Salapura, gradonačelnik Zrenjanina.

Od komponenti solarnog sistema u Dečijem dispanzeru jedino je ograničen vek trajanja litijumskih baterija na 6.000 punjenja i pražnjenja. Procena je da će morati da se zamene za 20 godina.

The screenshot shows the PTC website interface. The main headline reads: "Већи раст броја заражених изван, неопходно убрзање вакцинације" (Faster growth of infected individuals, need to speed up vaccination). The article text states: "У Србији је од почетка пандемије регистровано 717.293 случаја заразе коронавирусом од 4.476.746 тестираних узорка. Од последица ковида 19 преминуло је 7.064 оболелих. Процент смртности је 0,98 одсто. На болничком лечењу су 282 пацијента, од којих је десет на респиратору." (In Serbia, since the start of the pandemic, 717,293 cases of COVID-19 infection have been registered from 4,476,746 tested samples. As a result of COVID-19, 7,064 people have died. The mortality rate is 0.98 percent. 282 patients are in hospital treatment, of whom ten are on a respirator.)

Other visible elements include the PTC logo, navigation menu (VESTI, OKO, SPORT, EURO 2020, MAGAZIN, TV, RADIO, MOJA ŠKOLA, EMISIJE, PTC, Ostalo), social media icons, and a sidebar with "Најновије" (Latest) and "Најчитаније" (Most Read) sections. The Windows taskbar at the bottom shows the time as 10:47 AM on 7/9/2021.

Veći rast broja zaraženih izvestan, neophodno ubrzanje vakcinacije

U Srbiji je od početka pandemije registrovano 717.293 slučaja zaraze koronavirusom od 4.476.746 testiranih uzorka. Od posledica kovida 19 preminulo je 7.064 obolelih. Procenat smrtnosti je 0.98 odsto. Na bolničkom lečenju su 282 pacijenta, od kojih je deset na respiratoru.

Poziv stanovnicima Sidneja da ostanu kod kuće

Vlasti australijske države Novi Južni Vels pozvale su stanovnike Sidneja da ostanu kod kuće, upozoravajući ih da trenutno zaključavanje od tri nedelje može biti produženo ako se ne stavi pod kontrolu najnoviji talas infekcija kovid-19, pošto izveštaji ukazuju na najveći porast lokalnih slučajeva u ovoj godini.

Stotine dodatnih policijskih patrola u Sidneju trenutno sprovodi mere gradskih vlasti uvedene zbog sprečavanja širenja infekcija visoko zarazne delta varijante kojih sada ima ukupno više od 400 potvrđenih slučajeva.

U kovid bolnici u Vranju hospitalizovana tri pacijenta

Prema poslednjim podacima Gradskog štaba za vanredne situacije u Vranju, na koronavirus testirana su 203 uzorka iz Pčinjskog okruga. Od tog broja jedan je pozitivan na koronavirus. Novooboleli pacijent je iz Bujanovca.

U kovid ambulanti ATD tokom jučerašnjeg dana obavljeno je 36 pregleda, od čega 17 prvih. Uzorkovana je krv kod 16 pacijenata i sačinjeno pet RTG pluća.

Urađeno je 18 antigenskih testova, nije bilo pozitivnih na koronavirus.

U kovid bolnici ZC Vranje hospitalizovana su tri pacijenta. Od toga, dva pacijenta imaju bronhopneumoniju i oni su na kiseoniku. Prijema i otpusta nije bilo.

Fajzer će tražiti odobrenje za primenu treće doze vakcine u SAD

Kompanija Fajzer je najavila da će uskoro tražiti od američkih regulatora odobrenje za treću dozu svoje vakcine protiv kovida-19, čija bi primena u roku od 12 meseci od početka imunizacije, kako smatraju, mogla značajno da ojača imunitet i pomogne u zaštiti od najnovijih mutacija koronavirusa.

Naučni direktor Fajzera Mikael Dolsten rekao je agenciji AP da prvi podaci kompanije sugerišu da nivo antitela kod ljudi raste pet do deset puta nakon treće doze, u poređenju sa njihovim brojem nakon

primenjene prve dve, i da zato planiraju da zatraže od američke Uprave za hranu i lekove (FDA) hitno odobrenje za njenu upotrebu.

Dolsten je ukazao na podatke iz Britanije i Izraela koji pokazuju da vakcina Fajzer vrlo dobro neutrališe delta varijantu, a pretpostavka je, da kada antitela padnu dovoljno nisko, delta virus može izazvati blagu infekciju pre nego što se imunološki sistem izbori sa virusom.

Američki zdravstveni regulatori su naglasili i da će odluka o eventualnoj trećoj dozi vakcina biti doneta samo ako naučni podaci pokažu da je ona potrebna.

Iako je epidemijska situacija stabilna, nadležni strahuju da bi širenjem delta soja koronavirusa među mladima koji nisu vakcinisani mogla znatno da se pogorša.

Prema poslednjim podacima, koronavirus je u Srbiji potvrđen kod još 97 osoba, a testirano je 8.112 uzoraka. Od posledica zaraze preminula je još jedna osoba.

Najviše novozaraženih koronavirusom tokom protekla 24 sata registrovano je u Beogradu - 16 dok je u Paraćinu zabeleženo devet, a u Čačku i Novom Sadu po sedam.

Među strukom mogu se čuti mišljenja da se veći bilans zaražavanja može očekivati za mesec-dva.

Epidemiolog dr Predrag Kon kaže za RTS da jasno vidi povećanje epidemioloških brojeva, da je pogoršanje situacije evidentno, da će to trajati i da će sledeće nedelje broj biti između 100 i 150.

Napominje da kada postoji veliki broj ljudi na festivalima, nije moguće očekivati da ne dođe do zaražavanja i to treba kontrolisati.

Ističe da je vakcinisanost kakva jeste, da je očigledno da ne ide i da nešto krajnje ozbiljno mora da se uradi da bi se to pokrenulo.

Udruženje pedijatara preporučilo vakcinaciju dece starije od 12 godina

Udruženje pedijatara Srbije saopštilo je da preporučuje vakcinaciju protiv koronavirusa dece starije od 12 godina, imajući u vidu da novi podaci u vezi sa mutiranim sojem virusa pokazuju veću učestalost oboljevanja dece i mlađih nego do sada, kao i nešto težu kliničku sliku u toj populaciji i lakše i brže prenošenje na starije.

„Dokorašnja epidemiološka situacija nije nametala grupu dece i mladih kao prioritet u procesu vakcinacije. Ovakva preporuka bila je utemeljena na iskustvu da su deca ređe oboljevala od odraslih, da su imala uglavnom blage ili asimptomatske forme bolesti i da nisu bili „superprenosioci“ COVIDA 19. U skladu sa tim prioritet je bio da se vakciniše starije stanovništvo“, kaže se u saopštenju.

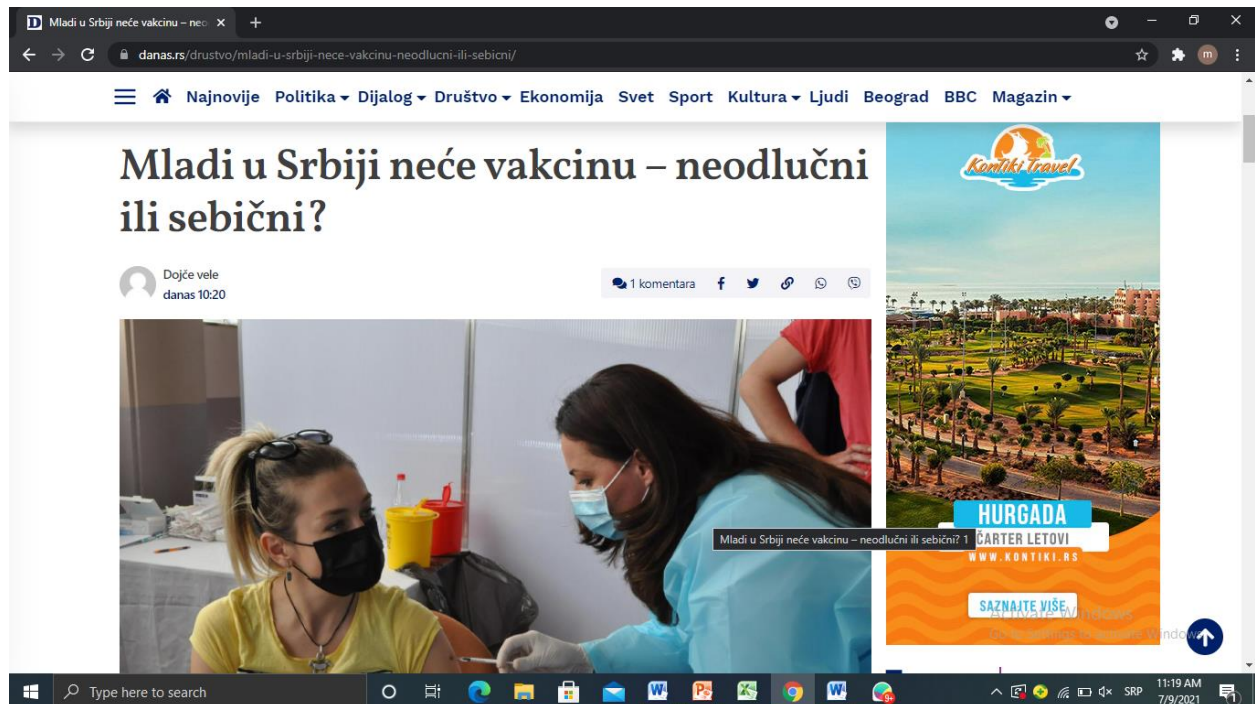
Kako se navodi, podaci u vezi sa novim (mutiranim) sojem virusa COVID 19 pokazuju i značajno lakše i brže prenošenje koronavirusa na starije, pa Udruženje pedijatara Srbije preporučuje da se vakcinišu deca starija od 12 godina.

„Ovo se posebno odnosi na ugrožene kategorije, odnosno decu koja su zbog osnovne (hronične) bolesti (uključujući dijabetičare i gojaznu decu) u riziku za teške oblike koronavirusa“, ističe se u saopštenju.

Udruženje pedijatara naglašava da vakcinaciju treba sprovesti što pre kako bi se sprečilo masovno oboljevanje u ovoj, ali i drugim starosnim grupama, sprečili teži oblici bolesti i omogućilo normalno školovanje na jesen.

„Prema svim dosadašnjim ispitivanjima vakcina koja se preporučuje za ovu populaciju „Pfizer -Biontech“ je bezbedna, sa veoma malim brojem nuspojava uz postignuti procenat zaštite veći nego kod starijih (preko 95 odsto)“, dodaje se u saopštenju.

Danas

Mladi u Srbiji neće vakcinu – neodlučni ili sebični?

Srbija odavno ima milione vakcina na lageru, ali sve teže se nalaze oni koji bi da zavrnu rukav. Dramatično je nizak broj mladih koji se vakcinišu. Može li se dopreti do neodlučnih među njima?

„Raj za vakcine“ u kojoj građani biraju sa „švedskog stola“ cepiva zapadne ili istočne proizvodnje... Tako je, u superlativima, sva evropska štampa pisala o Srbiji. Dok je u EU vakcina još bila deficitarna roba, turisti su jurili u Beograd ili Niš da se vakcinišu. Bilo je to pre samo tri meseca, ali kao da je prošla čitava večnost.

Stručnjaci upozoravaju da se Srbija prerano približila „plafonu“ vakcinacije, kada se tempo znatno usporava, jer su cepljeni gotovo svi koji su to hteli, pa ostaju samo neodlučni, koje je teško ubediti, i okoreli protivnici vakcina.

Prema datoteci Univerzita „Džons Hopkins“, u Srbiji je oko 35 odsto populacije primilo obe doze vakcine. Prema tom parametru bolje stoji niz evropskih zemalja gde se kampanja vakcinacije zahuktala dobrano posle srpske. Tako je u Nemačkoj sa dve doze cepljeno 39 odsto ljudi, iako još ima građana koji nisu ni imali priliku da se vakcinišu.

Plafonu – doduše, dosta višem od srpskog – bliže se i druge zemlje u kojima odavno ima dovoljno vakcina za sve, poput Sjedinjenih Država, Izraela ili Velike Britanije.

Premijerka Ana Brnabić nedavno je govorila o tački povratka normalnom životu, rekavši da se „olovka kojom će se nacrtati ta tačka nalazi u rukama mladih ljudi.“

Misle da su neuništivi

Upravo zapanjujuća nespremnost mladih u Srbiji da se vakcinišu čini razliku u odnosu na pomenute države. DW do zaključenja teksta nije od zvaničnika dobio aktuelne podatke koji je procenat mladih (od 18 do 30 godina) cepljen, ali se, prema nedavnim izjavama pojedinih članova Kriznog štaba, može zaključiti da je tek svaka peta ili šesta mlada osoba u Srbiji primila barem jednu dozu.

Poređenja radi, u Sjedinjenim Državama, gde se zvaničnici takođe žale što omladina ređe podvrće rukav, vakcinisalo se blizu 50 odsto mladih između 18 i 24 godine.

Istraživanje obavljeno u maju u Nemačkoj takođe je pokazalo da spremnost na vakcinaciju raste sa godinama. Ljudi penzionerske dobi u 92 odsto slučajeva rekli su da su primili vakcinu ili da će je svakako primiti. Kod ljudi srednjih godina, taj procenat je 72 odsto (plus 12 odsto onih koji će se „verovatno“) vakcinisati, dok je kod mlađih od 40 godina procenat 63 odsto, ali uz još 17 odsto onih koji će „verovatno“ na cepljenje.

Razlike, dakle, postoje, ali ni izbliza nisu takve kao u Srbiji.

„Mladima su godinu dana slate poruke da njih ne pogađa virus, da dobro prolaze ako obole. Uz to se o vakcinama priča i piše svašta, i onda mladi čovek najverovatnije procenjuje da mu je cepljenje više trud, cimanje i rizik, nego dobit“, kaže Oliver Tošković, psiholog sa Filozofskog fakulteta u Beogradu i član inicijative „Ujedinjeni protiv Kovida“, koja se kritički suočava s državnim upravljanjem krizom.

Iako kaže da ne može sva krivica da se svaljuje na vlast, Tošković im zamera dve stvari. „Fali organizovanja kampanja da se mladima probudi savest, zajedništvo. Ne mislim da su oni sebičniji nego drugi, samo su u drukčijem položaju. Zato je na ljudima koji organizuju vakcinaciju da ih animiraju.“

I, drugo, državni zvaničnici, govoreći o vakcinaciji, često navode koji je procenat „punoletnih“ vakcinisan. „To stvara lažnu sliku, jer se za uspeh vakcinacije gleda cela populacija, uključujući i maloletnike. Zapravo treba vakcinisati skoro sve ove koji mogu da se vakcinišu.“

Delta udara već na leto

U jeku vrelih dana i planiranja odmora, gotovo je ispod radara prošla vest da je državna komisija utvrdila da se 10.356 smrti u Srbiji prošle godine može povezati sa koronom, iako su zvanične brojke bile triput manje.

Trenutno broj novozaraženih u Srbiji ponovo blago raste, i zvaničnici strahuju da će novi talas, nošen takozvanom Delta mutacijom korone, pre udariti zemlju ovog leta, nego tek na jesen.

Kritičari su skloni da kažu da omladina, osim što misli da je „neuništiva“ i potcenjuje opasnost, pokazuje i veliku sebičnost. Bez vakcinacije, kažu stručnjaci, upravo će mlado i mobilno stanovništvo oboljevati od Delte, a onda nositi virus među starije i one krhkog zdravlja.

„Možemo svi da imamo intimna razmišljanja da li je to sebičnost. Ali sa mladima morate da radite da ne bi bili sebični, da osete zašto treba ovo da urade“, kaže nam Mila Paunić, epidemiološkinja iz Studentske poliklinike u Beogradu.

„Ne možete nekome da podignete svest za mesec dana, iako se mogu napraviti kampanje. Tu treba raditi u prosveti, u porodici. Mladi su resurs jednog društva, a ne problem. Ako ih previše kritikujete, dobićete samo suprotan efekat“, kaže ova lekarka koja je svakodnevno u kontaktu sa studentima.

„Niti se naši mladi razlikuju od drugih, niti se razlikuju generacije mladih. Samo može da se razlikuju koliko se ulaže u njih“, zaključuje Paunić.

Vakcinacija zbog festivala i putovanja?

Muzički festivali ili koncerti na koje smeju samo vakcinisani jedan su od načina da se mladi pokrenu. Kako slikovito objašnjava psiholog Tošković, pravi cilj (zdravlje) menja se naizgled atraktivnijim i trenutnim ciljem (odlaskom na koncert ili letovanje). „Kao kad u pisoaru nacrtaju muvu, pa ljudi počnu da je gađaju, i manje šaraju okolo. Takav efekat mogu da imaju koncerti u doba korone.“

Paradoksalno, slogan kampanje Ujedinjenih festivala Srbije glasi „Vakcina je jedini način da ponovo budemo zajedno“, ali će ipak na festivale moći da se ulazi i sa negativnim nalazom brzog testa koji se obavlja na ulazu. Tu kampanju festivala među kojima su Exit, Nišville i Beerfest, podržali su Vlada Srbije i gradovi Beograd i Novi Sad.

Osim te kampanje, vidljive na ponekom bilbordu, mladima se ne pristupa sistematski, kritikuje Tošković.

Nedavno istraživanje Ipsosa u saradnji sa Katedrom za psihologiju Filozofskog fakulteta pokazuje da mladi nisu ogorčeni protivnici vakcine, već da su najčešće neodlučni. Njih je čak 62 odsto, naspram 31 odsto neodlučnih među svim punoletnim građanima. Anketa takođe pokazuje da je među mladima deset odsto protivnika cepljenja, a u opštoj populaciji nešto manje, sedam odsto.

Mladi kao najčešće razloge za oklevanje navode da hoće da se uvere da je vakcina bezbedna, da zaista nudi imunitet, ali takođe da bi ih motivisalo ako bi vakcinacija bila neophodna za putovanja ili učešće u javnim događajima.

Zato Tošković veruje da bi prisila na vakcinaciju i kazne, koje građani Srbije ionako većinski odbijaju, izazvali jake kontrareakcije. „Jer, jako je malo pravih antivaksera koji baš nikako neće da se vakcinišu. Ali je puno neodlučnih koji čuju da postoje nuspojave vakcine pa kao neće da rizikuju. Dobit od vakcine je odložena, dugoročna. A kad se neko razboli, onda je kasno da nauči lekciju.“

POGLEDAJTE IZRAEL I SHVATITE KOLIKO RASTE BROJ ZARAŽENIH: Doktor Kon zabrinut, ima lošu prognozu - Već sledeće nedelje broj će da se penje

Novosti onlajn
08. 07. 2021. u 22:37

PREDRAG Kon je, gostujući u Beogradskoj hronici RTS-a, izjavio povodom turista iz Indije u Beogradu da je termin "karantinski turizam" kovanica koja navodi na pogrešno razmišljanje.

POZNATI
MERILIN MENSON SE PREDAO

POGLEDAJTE IZRAEL I SHVATITE KOLIKO RASTE BROJ ZARAŽENIH: Doktor Kon zabrinut, ima lošu prognozu - Već sledeće nedelje broj će da se penje

PREDRAG Kon je, gostujući u Beogradskoj hronici RTS-a, izjavio povodom turista iz Indije u Beogradu da je termin "karantinski turizam" kovanica koja navodi na pogrešno razmišljanje.

- Ovo nije bilo na sednici Kriznog štaba, niti smo raspravljali o ovome što ću pričati. Saznavši o tome, pitao šta se dešava i dobio sam protokol o tome gde je sve rešeno napismeno – da putnici koji dolaze iz zemalja u kojima je intenzivan prenos delta varijante virusa moraju da imaju pi-si-ar ne stariji od 48 sati i da potpišu izjavu da prihvataju sedmodnevni karantin - rekao je Kon.

Nakon toga, kaže, budu testirani i da, ukoliko se pojavi neko ko je pozitivan, moraju se podvrgnuti svim merama. "Osiguranje i oni sami snose te troškove", dodaje epidemiolog.

Postavlja se pitanje da li je neko od tih turista poštovao karantin.

- U samom protokolu je navedeno da hotel sam treba da pozove MUP i inspekciju ukoliko primeti da se mere ne poštuju. Ovo je prilika da se na ovaj način upoznaju. Do sada je četvorocifreni broj ušao u zemlju. Taj broj je prošao. Na dalje svako treba da radi svoj posao.

Tu je uključeno Ministarstvo za saobraćaj, Ministarstvo zdravlja, MUP, Ministarstvo turizma. Mi na sednicama Kriznog štaba o tome nismo raspravljali, ali smo zatražili pooštrevanje mera i ovo je reakcija institucija - izjavio je dr Kon.

Za "mini-Šengen zonu", napominje, nema nikakvog ograničenja.

- Pošto i ja lično znam da nema ozbiljne kontrole, treba podsetiti da se mora raditi. Govorim o glavnom državnom prelazu gde može doći import – to je aerodrom, prvenstveno Beograd, i tu treba zaoštriti. Mi za strane državljane ne možemo izdati nalog Sanitarne inspekcije koji važi za njih, zato oni potpisuju tu izjavu - naveo je Kon.

Mi imamo iskustva, ali dodaje da smo "ozbiljno neposlušni", ali moramo da shvatimo da je pogoršanje situacije evidentno i to će se videti.

- Ono će trajati. Ne može se sada to vratiti. Prosek za poslednjih sedam dana je 93, a sledeće nedelje će prosek biti između 100 i 150. I dalje će rasti - dodaje Kon.

Na pitanje da li kaže da će za dve-tri nedelje biti između 300 i 500, dr Kon je odgovorio: "Više.

- Za tri nedelje već može - kaže Kon.

"Kao da je sramota podsećati na maske"

Brzina zaražavanja u Izraelu, koji je maksimalno imunizovana zemlja, bila je desetostruka za manje od tri nedelje, napominje Kon.

- Izrael danas ili juče – 526. Hoću da kažem koliko brzo to raste. Ista je stvar tamo, tamo je opuštanje uzelo maha. Vakcinisanih tamo je 67 posto, a kod nas, po statističkim podacima, ako računate onaj broj koji ljudi koji je u zemlji, 45 odsto i tu smo zabagovali, potpuno se zakočili - kaže dr Kon.

Imamo mnogo onih koji su protiv mera i, s druge strane, kao da je sramota podsećati na maske.

- Treba da prihvatimo da to postoji. Jedina stvar je opominjanje - ističe Kon.

Propisana kazna je 5.000 dinara, s tim što, ističe, imate situaciju takva kakva jeste i da je to "rešeno", ali niko ne kažnjava.

Pritisak za otvaranje festivala je, kaže, bio sve intenzivniji.

- Tu treba poštovati nečije potrebe, ali da rizika ima – ima. Svako ko je nevakcinisan ima 30 puta veći rizik. Kada imate tako masovne skupove, nemoguće je da nemate zaražavanja, ali ono treba da bude na najnižem mogućem nivou i to treba kontrolisati - rekao je dr Kon.

Navodi da su i masovne žurke problem.

Očekuje da će se sastati Krizni štab, ali da se ono što je na snazi ne poštuje.

- Potrebne su ozbiljne konsultacije oko raznih stvari u ovom periodu uzleta virusa. Ne možemo da kažemo da je situacija loša. Imamo vakcinisanost kakva jeste, očigledno da ne ide, nešto krajnje ozbiljno mora da se uradi, da se pokrene, imamo situaciju da je delta ovde i ja jasno vidim porast.

Mora se raditi na tome da se mere poštuju, mora da se radi. Trebalo bi izabrani lekari da nameće pitanje vakcinisanosti onima koji nisu vakcinisani, da ih upozorava - kazao je Kon.

Navodi da je još mirna situacija, ali da "vrag odnese šalu" kad dođu brojevi kao u Izraelu.